

Sv. Quirinus, biskup a mučeník

4. júna 2023 ✚ Svätec týždňa

Životopisné údaje

O mladosti a ďalších okolnostiach z obdobia dospelosti sv. Quirina nám nie je nič známe. Ako starší muž, už v pokročilom veku, bol biskupom v meste Lauriacum (dnes Lorch, ktorý je súčasťou hornorakúskeho mesta Enns).

Zo svätej horlivosti prišiel do Panónie a usadil sa v meste Siscia (dnes chorvátsky Sisak), kde potom hlásal sv. Evanjelium. Keď roku 305 rímski cisári Dioklecián a Maximián zažadovali a Galerius panoval, bol sv. Quirinus biskupom v Siscii a pre svoj bohumilý život a láskavú ľudomilnosť veľmi vážený starec. Galerius vydal všetkým svojim miestodržiteľom rozkaz, aby kresťanov v celej ríši prenasledovali a vykorenili.

Miestodržiteľ Panónie Maximus začal ihneď prenasledovať kresťanov, najmä biskupov a kňazov. Keď to počul sv. Quirinus, odišiel zo Siscie a chcel sa ukryť, aby sv. Cirkvi aj naďalej mohol byť osožný. Ale pretože bol všeobecne známy, rímski vojaci ho poľahky chytili a predviedli ho pred súd.

«Prečo si utekal?», spýtal sa sudca.

«Nechcel som utiecť», odpovedal sv. biskup, «ale len rozkaz svojho Pána vyplniť, ktorý nám prikázal, ako písané stojí: «Keď vás budú prenasledovať v jednom meste, chodte do druhého.»

«Kto vydal tento rozkaz?», pýtal sa ďalej Maximus.

«Ježiš Kristus, náš Spasiteľ, ktorý je pravý Boh», odpovedal Quirinus.

«Či ti nie je známe», riekol pohan, «že ťa sluhovia cisára všade nájdu? Teraz priznáš, že ten, ktorého pravým Bohom menuješ, neprišiel ti na pomoc, keď ťa na ceste chytili a sem dovedli.»

Sv. Quirinus

zdroj: wikimedia commons

A Quirinus odpovedal: «Pán, ktorému sa my kresťania klaniame, býva vždy pri nás a bráni a chráni nás, keď to slúži k nášmu blahoslavenstvu, v každom prípade. On bol pri mne, keď som bol chytený, aj teraz je pri mne; lebo On je ten, ktorý ma posilňuje, že sa pred tebou netrasiem a ktorý ti mojimi ústami odpovedá.»

«Poslúchni cisárske rozkazy a obetuj bohom!» zvolal Maximus.

Svätý odhodlane odpovedal: «Neposlúchnem tento cisárov rozkaz, lebo je bohapustý a protiví sa príkazom mojej viery, ktoré mi prísne zakazujú nepravým a namysleným bôžikom obetovať. Boh, ktorému sa klaniam, naplňuje nebo a celú zem; On je povýšený nadovšetko a obsahuje v sebe všetko, a len skrze Neho má každá bytosť život a trvácnosť.»

Pohan mu pohrozil, že ho dá mučiť a usmrtiť, ak neposlúchne rozkaz cisára.

«Všetky zneuctenia a pokuty», odpovedal svätý, «ktoré mi prisúdiš, budú mi ku sláve a najohavnejšia smrť ma voviedie do nového, blahoslaveného života. Už som ti povedal, že cisárovi rozkazy plniť nemôžem a že sa ničomu nebudem klaňať, len pravému Bohu. Neprinútiš ma, aby som modlám obetoval, lebo som presvedčený, že vaši bôžikovia sú diabli.»

Pohania vykriekli a revali ako divé zvery. A miestodržiteľ rozkázal katom, aby Quirina, ktorý sa vraj nesmrteľným bohom rúhal, ukrutne bičovali. Počas tohto neľudského bičovania volal naňho Maximus: «Zachráň svoje telo a obetuj mocným bohom, pred ktorými sa korí celý svet! Poslúchni a ja ťa povýšim na hodnosť veľžreca veľkého Jupitera!»

Sv. mučeník odpovedal: «V tomto okamihu, keď ma mučíte, som opravdivým kňazom, lebo obetujem seba samého živému Bohu. Necítim bolesť, ktorú mi chceš pôsobiť a som pripravený podstúpiť najukrutnejšie muky, aby som tým, ktorým som v tomto živote duševným pastierom a učiteľom, ukázal cestu, vedúcu k Bohu do večného života.»

Po mučení bol prikovaný do ťažkých pút a hodený do väzenia. Tam sa modlil: «Zvelebujem Teba, ó Pane a Bože môj, že si ma hodným učinil, pre Tvoje sväté meno potupu a trápenie znášať. Dokáž svoju moc a slávu, ó nekonečná a najsvätejšia bytosť, aby všetci, ktorí sú v tomto väzení, poznali, že Teba, pravého Boha, vzývam a že niet Boha okrem Teba samého!»

O polnoci zjavila sa velebnosť Božia vo väzení a osvietila jeho temnotu nebeskou žiarou. Žalárnik Marcelus zdesený vbehol do väzenia, hodil sa k nohám väzňa a volal so slzami v očiach: «Pros Pána za mňa, svätý muž, lebo z celého srdca verím, že niet iného pravého Boha okrem Toho, ktorému sa ty klaniaš.» Sv. biskup ho poučil vo sv. viere, pokrstil ho a udelil mu tiež sviatosť birmovania.

Sv. Quirinus bol väznený niekoľko dní, potom ho Maximus poslal k najvyššiemu rímskemu miestodržiteľovi Panónie, Amanciovi, lebo nemal právomoc odsúdiť ho na smrť. Amancius nebol vtedy vo svojom sídelnom meste Scarbantia (dnešný Šopron v západnom Maďarsku), ale sa zdržiaval v meste Carnuntum (nachádzajúcom sa neďaleko dnešného Hainburgu v Rakúsku) v úradnej záležitosti. Maximus preto prikázal odviesť sv. Quirina do Savarie (dnes mesto Szombathely v Maďarsku na hraniciach s Rakúskom).

Biskup musel kráčať v ťažkých putách ďalekú cestu hore popri Dunaji. Prešiel mnohé mestá a všade na tejto jeho bolestnej ceste ho vítali kresťania a občerstvovali. V Savarii si ho dal Amancius predvolať a po prečítaní Maximových listov sa väzňa spýtal, či nič nenamieta na obžaloby a či nezmenil svoje presvedčenie?

Sv. Quirinus

zdroj: wikimedia commons

Sv. Quirinus odpovedal: «Vyznal som sa pred miestodržiteľom v Siscii zo svojej viery v pravého Boha, ktorému sa klaniam od svojej mladosti, ktorého nosím v srdci a od ktorého ma nikto neodučí.»

Amancius vynaložil všetko úsilie, aby ho presvedčil, žeby rímskym bohom obetoval; až napokon povedal: «Veľmi by som ľutoval, keby som bol donútený dopustiť sa na tebe násilností v tvojej ctihodnej starobe. Prijmi teda moje napomenutie, obetuj bohom, ako to cisár žiada a preži svoje posledné dni v úcte a pokoji.» «Sudca», odpovedal horlivý biskup, «nestaraj sa ty o moju starobu. Moja viera a láska k Bohu posilňujú ma dostatočne, aby som muky pretrpel; a moje vyznanie nezvráti ani muky, ani túžba po dlhšom lahodnom živobytí, ani najhroznejšia smrť.»

Amancius trval na svojej žiadosti, žeby bohom obetoval; Quirinus zas odpovedal, že Boha sa sluší viac poslúchať, než ľudí. I hrozil miestodržiteľ, že mu vezme život. Sv. Quirinus mu však povedal: «Tvoja hrozba nastraší neveriacich, pre ktorých je telesný život všetkým; mne káže moje náboženstvo, aby som vyhľadával život večný, ktorý sa len smrťou začína. Radostne a neohrozene pozerám smrti do očí, nič sa nebojím mučenia a plním Boží zákon, ktorý som neustále ohlasoval veriacim.»

Amancius odsúdil teda sv. biskupa na smrť. Priviazali mu na hrdlo mlynský kameň a hodili ho z mosta do rieky Güns (maď. Gyöngyös, prítok rieky Rába). Svätý mučeník divotvorným spôsobom plával po vlnách rieky, napomínal prítomných kresťanov k stálosti vo viere, hlasno sa modlil za povýšenie kresťanskej Cirkvi, prežehnal kresťanov znamením sv. kríža a – ponoril sa do vody.

To stalo sa 4. júna roku 309. Jeho telo našli zarmútení veriaci neďaleko na brehu a pochovali ho. Neskôr, keď v meste Sárvár postavili kostol, preniesli do neho pozostatky sv. Quirina. Keď ku koncu 4. storočia divoké národy hrnuli sa za Dunaj, preniesli panónski kresťania kosti sv. Quirina do Ríma a pochovali ich v katakombách, kde sa nachádzali až do roku 1140, odtiaľ boli prenesené ešte v tom istom roku do Baziliky Panny Márie v Trastevere, kde sa dosiaľ ctia.

Sv. Quirinus sa vyobrazuje v biskupskom rúchu, ako sedí vo väzení, ožiarený Božou slávou, pred ním kľáči žalárnik.

Poučenie

«Od tejto chvíle nech odpočinú od svojich prác, lebo ich skutky ich nasledujú,» hovorí Duch Svätý v Zjavení sv. Jána (14,13). To vedel aj sv. Quirinus, a preto po dlhom bohumilom, práce a trápenia plnom živote pre slávu živého Boha radostne umieral. Smrť je pokutou za hriech; nuž teda iba tí, ktorí majú dušu hriechmi obťažkanú, boja sa smrti. Cnostným je smrť príčinou radosti a útechy.

Kto sväto umiera, umiera radostne. Smrť spravodlivého je drahocenná pred tvárou Božou, hovorí už prorok. Keď teda nábožná, Boha milujúca duša mučeníckou smrťou a opustená celým svetom, ako sv. Quirinus, umiera, keď z tohto sveta odchádza bez pomoci, ako sv. pustovník Pavol, alebo sv. František Xaverský: nuž taká smrť je blahoslavená a bez vnútorného boja a nepokoja. Akú radosť, akú útechu má v poslednom okamihu pozemského putovania spravodlivý človek, keď pozerá na svoj kajúcny, bohumilý a cnostný život.

Po živote, plnom námahy a práce má nasledovať smrť, za ňou život radostnej a pokojnej večnosti: veď nebo je miestom pokoja, kde panuje večná tichosť a blahoslavenstvo. Tam prestane nepokoj, trápenie, námaha a starosti, tam zabudne sa všetko, čo bolo nepríjemné a protivné. Každá česť a dôstojnosť, každý pôžitok a radosť sú na druhom svete pre zbožné duše len ťarchou. Len v nebi nájde duša pravý pokoj, čistú opravdivú radosť, dokonalé a večné blahoslavenstvo.

V tomto okamihu zmizne dobré a zlé; radostne myslí spravodlivý na zlé, ktorému s Božou pomocou odolal, na dobré, ktoré s Božou milosťou vykonal. Aký šťastný je, že zlé nevykonal, dobré nezanedbal. V tomto okamihu stojí pred zrakom spravodlivého celý jeho život s dlhým radom rokov ako malá hodinka jedného dňa. Človek pri smrti je akoby cestovateľ, ktorý putuje vo vážnej záležitosti na ďaleké miesto a v pravom čase príde, aby svoju záležitosť pred sudcom ospravedlnil. O jeden deň, o jednu hodinu neskôr, a bol by všetko zanedbal. Ako sa teší, že sa nedal na svojej ceste žiadnou zábavkou zadržať! Teraz, keď je za spravodlivého uznaný a pravú útechu nájde, teší sa a raduje, že tak nerobil, ako iní, ktorí s ním tú istú cestu konali – domnelým radovánkam sa oddávali, nebezpečenstvám na ceste sa nevyhýbali a napokon sa oneskorili.

Kresťan, opakuj si často a denne slová sv. Bernarda: «Je treba, aby som smrťou spravodlivých umrel; ale k tomu je potrebné, aby som žil, ako spravodliví žili.»

Modlitba

Ó Bože, zhliadni milostivo na nás a príd' na pomoc našej slabosti skrze orodovanie a zásluhy sv. Quirina, Tvojho mučeníka a vyznávača, aby nám nechýbala sila, žeby sme mohli svoj kríž na ramená vziať a jeho trpezlivým nosením k Tebe sa dostať. Skrze Ježiša Krista, Syna Tvojho, Pána nášho. Amen

-mip-

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/sv-quirinus-biskup-a-mucenik/>